

టెక్నాలజీ మిషన్లు, విధానాలు మరియు అనువర్తనాలు - జాతీయ శాస్త్ర సాంకేతిక విధానం

భారతదేశ సాంకేతిక పురోగతులు మరియు ఆవిష్కరణల ప్రకృతి దృశ్యానికి జాతీయ శాస్త్ర మరియు సాంకేతిక (S&T) విధానం మూలస్తంభంగా పనిచేస్తుంది. వ్యాపారాత్మక పరిశోధన మరియు అభివృద్ధి (R&D) ద్వారా ఆరోగ్య సంరక్షణ, వ్యవసాయం, శక్తి, నీరు మరియు వాతావరణ మార్పు వంటి రంగాలలో సవాళ్లను పరిష్కరించడానికి ఇది ఒక రోడ్ మ్యాప్ ను అందిస్తుంది. ఈ విధానం వీటిపై దృష్టి పెడుతుంది:

- పరిశోధన మరియు అభివృద్ధి (R&D) మరియు ఆవిష్కరణలను ప్రోత్సహించడం: AI, రోబోటిక్స్ మరియు బయోటెక్నాలజీ వంటి అభివృద్ధి చెందుతున్న రంగాలలో భారతదేశ సామర్థ్యాలను బలోపేతం చేయడం.
- సమ్మిళిత వృద్ధి: సాంకేతిక పురోగతులు అందరికీ అందుబాటులో ఉండేలా సైన్స్ మరియు సమాజం మధ్య అంతరాన్ని తగ్గించడం.
- స్థిరత్వం: హరిత సాంకేతికతలను ప్రోత్సహించడం మరియు స్థిరమైన అభివృద్ధిని పెంపొందించడం.
- ప్రపంచ భాగస్వామ్యాలు: ఆవిష్కరణ మరియు సాంకేతిక మార్పిడిని నడిపించడానికి ఇతర దేశాలతో సహకారాన్ని పెంపొందించడం.

జాతీయ శాస్త్ర సాంకేతిక విధానానికి సంబంధించిన భావనలపై పట్టు సాధించడం ద్వారా, మీరు ఈ అధిక ప్రాధాన్యత గల అంశంలోని Qలను నమ్మకంగా పరిష్కరించవచ్చు. పరీక్షలో మీరు సవరించడానికి మరియు రాణించడంలో సహాయపడటానికి జాగ్రత్తగా నిర్వహించబడిన MCQల సమితి క్రింద ఉంది.

MCQs On Technology Missions, Policies, and Applications - National S&T Policy

Q 1: జాతీయ శాస్త్ర, సాంకేతిక విధానం (NSTP) గురించి కింది ప్రకటనలను పరిశీలించండి:

- I: NSTP ఆవిష్కరణలను ప్రోత్సహించడం మరియు బలమైన శాస్త్రీయ పర్యావరణాన్ని పెంపొందించడం పైన దృష్టి పెడుతుంది.
 II: శాస్త్ర, సాంకేతిక రంగంలో సమావిష్కృతమైన, లింగ సమతుల్యమైన వృత్తిజీవుల బృందాన్ని సృష్టించడమే లక్ష్యం.
 III: అన్ని పరిశోధనా ఫలితాలకు సంబంధించిన కేంద్ర శాస్త్రీయ డేటాబేస్ ను స్థాపించడం NSTP కింది నిబంధన.

సరైన ఎంపికను ఎంచుకోండి:

- (a) I మరియు II మాత్రమే
 (b) II మరియు III మాత్రమే
 (c) I మరియు III మాత్రమే
 (d) I, II, మరియు III

Ans: (d) I, II, మరియు III

వివరణ: NSTP శాస్త్రీయ పరిశోధనలను, సమావిష్కరణను, మరియు డేటా అందుబాటును పెంపొందించేందుకు అన్ని మూడు అంశాలను కలిగి ఉంటుంది.

Q 2: జాతీయ శాస్త్ర మరియు సాంకేతిక విధానం 2020 యొక్క లక్ష్యాలలో ఏది సరిపడదు?

- (a) పరిశోధన మరియు అభివృద్ధి మౌలిక వసతులను బలపరచడం
 (b) శాస్త్రీయ ప్రాజెక్టులకు నిధులను తగ్గించడం
 (c) శాస్త్ర, సాంకేతిక రంగంలో ప్రభుత్వ-ప్రైవేటు భాగస్వామ్యాలను ప్రోత్సహించడం
 (d) స్వదేశీ సాంకేతికతలను ప్రోత్సహించడం

Ans: (b) శాస్త్రీయ ప్రాజెక్టులకు నిధులను తగ్గించడం

వివరణ: NSTP శాస్త్రీయ అభివృద్ధికి నిధులను పెంచడం మరియు సహకారాన్ని ప్రోత్సహించడంపై దృష్టి పెడుతుంది.

Q 3: భారత శాస్త్ర, సాంకేతిక విధానంలో టెక్నాలజీ మిషన్లు ఏ లక్ష్యంపై దృష్టి సారించాయి?

- (a) అంతరిక్ష అన్వేషణ మరియు రక్షణ సాంకేతికతలపై
 (b) నీరు, ఆరోగ్యం, మరియు సాక్షరత వంటి కీలక సామాజిక అవసరాలపై

Technology Missions, Policies, and Applications - National S&T Policy

- (c) వాతావరణ మార్పు తగ్గంపు మరియు గ్రీన్ టెక్నాలజీలపై
(d) ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ మరియు రోబోటిక్స్ పై

Ans: (b) నీరు, ఆరోగ్యం, మరియు సాక్షరత వంటి కీలక సామాజిక అవసరాలపై

వివరణ: టెక్నాలజీ మిషన్లు శుభ్రమైన నీరు, ఆరోగ్య సేవలు, మరియు గ్రామీణ అభివృద్ధి వంటి అత్యవసర సామాజిక సమస్యలపై దృష్టి పెట్టాయి

Q4. క్రింది టెక్నాలజీ మిషన్లను వాటి లక్ష్యాలతో అనుసంధానించండి:

టెక్నాలజీ మిషన్

లక్ష్యం

A. శుభ్రమైన నీరు	1. నీటి లభ్యతను మరియు నాణ్యతను పెంచడం
B. ఆరోగ్యం	2. సంక్రామక రోగాలను నియంత్రించడం
C. అక్షరాస్యత	3. నిరక్షరాస్యతను నిర్మూలించడం

సరైన కోడ్ను ఎంచుకోండి:

- (a) A-1, B-3, C-2
(b) A-2, B-1, C-3
(c) A-1, B-2, C-3
(d) A-3, B-1, C-2

Ans: (c) A-1, B-2, C-3

వివరణ: ప్రతి మిషన్ సంబంధిత సామాజిక అభివృద్ధి లక్ష్యానికి అనుసంధానించబడింది.

Q 5: భారతదేశంలో పరిశోధన ఫలితాలకు ఓపెన్ యాక్సెస్ ను ప్రోత్సహించే కార్యక్రమం ఏమిటి?

- (a) నీతి ఆయోగ్ ఓపెన్ రిపాజిటరీ
(b) నేషనల్ డిజిటల్ లైబ్రరీ ఆఫ్ ఇండియా
(c) సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ ఓపెన్ యాక్సెస్ రిపాజిటరీ (STOAR)
(d) విజ్ఞాన్ ప్రగతి

Ans: (c) సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ ఓపెన్ యాక్సెస్ రిపాజిటరీ (STOAR)

వివరణ: STOAR శాస్త్రీయ పరిశోధన మరియు పబ్లికేషన్లకు ప్రజలకు అందుబాటును నిర్ధారిస్తుంది.

Q 6: జాతీయ ఆవిష్కరణ మండలి (NIC) లక్ష్యం ఏమిటి?

- (a) రక్షణ ప్రాజెక్టుల కోసం ఆవిష్కరణాత్మక పరిష్కారాలను సృష్టించడం
(b) గ్రాస్ రూట్ స్టాయి ఆవిష్కరణలను ప్రోత్సహించడం
(c) శాస్త్ర, సాంకేతిక రంగంలో విదేశీ పెట్టుబడులను ప్రోత్సహించడం
(d) అంతరిక్ష అన్వేషణ కార్యక్రమాలకు మద్దతు ఇవ్వడం

Technology Missions, Policies, and Applications - National S&T Policy

Ans: (b) గ్రాన్ రూట్ స్థాయి ఆవిష్కరణలను ప్రోత్సహించడం

వివరణ: NIC స్థానిక సమాజాలకు లాభపడేలా గ్రాన్ రూట్ స్థాయి ఆవిష్కరణలపై దృష్టి సారిస్తుంది.

Q 7: నేషనల్ రీసెర్చ్ ఫౌండేషన్ (NRF) గురించి కింది ప్రకటనలను పరిశీలించండి:

I: NRF బహుళశాఖా పరిశోధనలకు నిధులను అందించడానికి స్థాపించబడింది.

II: ఇది విద్యా సంస్థలు మరియు పరిశ్రమ మధ్య గల అంతరాన్ని తగ్గించడమే లక్ష్యంగా ఉంది.

III: ఇది జీవ శాస్త్రాల రంగంలో మాత్రమే పరిశోధనకు నిధులను అందిస్తుంది.

సరైన ఎంపికను ఎంచుకోండి:

- (a) I మరియు II మాత్రమే
- (b) II మరియు III మాత్రమే
- (c) I మరియు III మాత్రమే
- (d) I, II, మరియు III

Ans: (a) I మరియు II మాత్రమే

వివరణ: NRF అన్ని పరిశోధనా రంగాలను ప్రోత్సహిస్తుంది, జీవశాస్త్రాలకు మాత్రమే పరిమితం కాదు.

Q 8: జాతీయ శాస్త్ర మరియు సాంకేతిక విధానంలో ప్రధాన లక్ష్యం ఏమిటి?

- (a) శాస్త్రీయ వస్తువుల ఎగుమతిని పెంచడం
- (b) విదేశీ శాస్త్రవేత్తలను భారతదేశానికి ఆకర్షించడం
- (c) కీలక సాంకేతికతల్లో స్వావలంబన సాధించడం
- (d) పునరుత్పాదక శక్తిపై ఉన్న దృష్టిని తగ్గించడం

Ans: (c) కీలక సాంకేతికతల్లో స్వావలంబన సాధించడం

వివరణ: స్వావలంబన కలిగించడం విదేశీ సాంకేతికతలపై ఆధారాన్ని తగ్గించడంలో ముఖ్యమైన కేంద్రీయ లక్ష్యం.

Q 9: టెక్నాలజీ పాలసీ సాధనాల (Technology Policy Instruments) మరియు వాటి పనితీరు మధ్య సరైన అనుసంధానాన్ని గుర్తించండి:

సాధనం

పనితీరు

A. S&T లో ప్రత్యక్ష విదేశీ పెట్టుబడి (FDI)	1. అంతర్జాతీయ సహకారాన్ని ప్రోత్సహించడం
B. అటల్ ఇన్నోవేషన్ మిషన్	2. స్టార్ట్ అప్ వ్యవస్థను బలపరచడం
C. SERB ఫండ్లింగ్	3. శాస్త్రీయ పరిశోధనకు నిధుల కల్పన

సరైన కోడ్ను ఎంచుకోండి:

- (a) A-1, B-2, C-3
- (b) A-3, B-1, C-2
- (c) A-2, B-3, C-1
- (d) A-1, B-3, C-2

Technology Missions, Policies, and Applications - National S&T Policy

Ans: (a) A-1, B-2, C-3

వివరణ: ప్రతి సాధనం దాని ప్రధాన పనితీరుతో సరియైన విధంగా అనుసంధానించబడింది.

Q 10: INSPIRE కార్యక్రమం యొక్క ప్రధాన ఉద్దేశ్యం ఏమిటి?

- (a) విదేశీ సహకారాలను ప్రోత్సహించడం
- (b) విద్యార్థుల్లో శాస్త్రంపై ప్రారంభ ఆసక్తిని పెంచడం
- (c) అంతరిక్ష పరిశోధనా ప్రాజెక్టులను మద్దతు ఇవ్వడం
- (d) పునరుత్పాదక శక్తి సాంకేతికతలను అభివృద్ధి చేయడం

Ans: (b) విద్యార్థుల్లో శాస్త్రంపై ప్రారంభ ఆసక్తిని పెంచడం

వివరణ: INSPIRE (Innovation in Science Pursuit for Inspired Research) యువతలో శాస్త్రీయ ఆసక్తిని పెంపొందించడం లక్ష్యంగా నిర్వహించబడుతుంది.

Q 11: జాతీయ స్థాయిలో భారతదేశపు శాస్త్ర మరియు సాంకేతిక విధానాలను సమన్వయం చేసే ఏజెన్సీ ఏది?

- (a) స్పేస్ డిపార్ట్‌మెంట్
- (b) శాస్త్ర మరియు సాంకేతిక మంత్రిత్వ శాఖ
- (c) నీతి ఆయోగ్
- (d) భారత శాస్త్రీయ పరిశోధన మండలి

Ans: (b) శాస్త్ర మరియు సాంకేతిక మంత్రిత్వ శాఖ

వివరణ: ఈ మంత్రిత్వ శాఖ భారతదేశంలోని S&T విధానాల అభివృద్ధి మరియు అమలును పర్యవేక్షిస్తుంది.

Q 12: భారత అభివృద్ధి విధానంలోని "టెక్నాలజీ మిషన్లు" అనే పదం ఏమను సూచిస్తుంది?

- (a) ప్రత్యేకంగా అంతరిక్ష మిషన్లు అభివృద్ధి
- (b) జనాభాలో అధిక భాగాన్ని ప్రభావితం చేసే సమస్యల పరిష్కారం
- (c) సాఫ్ట్‌వేర్ ఎగుమతులను ప్రోత్సహించే కార్యక్రమాలు
- (d) బ్లాక్‌చైన్ సాంకేతికతను ప్రోత్సహించడం

Ans: (b) జనాభాలో అధిక భాగాన్ని ప్రభావితం చేసే సమస్యల పరిష్కారం

వివరణ: టెక్నాలజీ మిషన్లు శుభ్రమైన నీరు, సాక్షరత, మరియు ఆరోగ్య సంరక్షణ వంటి సామాజిక సమస్యలను పరిష్కరించడంపై దృష్టి పెడతాయి.

Q 13: "డిజిటల్ ఇండియా" అనే పదం ఏమను సూచిస్తుంది?

- (a) దేశాన్ని జ్ఞాన ఆధారిత ఆర్థిక వ్యవస్థగా మార్చు చేయడం
- (b) కేవలం డిజిటల్ సాక్షరతను పెంచడం
- (c) ఈ-గవర్నెన్స్ మరియు డిజిటల్ మౌలిక వసతులను ప్రోత్సహించడం
- (d) (a) మరియు (c) రెండూ

Ans: (d) (a) మరియు (c) రెండూ

వివరణ: డిజిటల్ ఇండియా డిజిటల్ మౌలిక వసతుల మెరుగుదల, డిజిటల్ సాక్షరత, మరియు జ్ఞాన ఆధారిత ఆర్థిక వ్యవస్థ వైపు మార్పును లక్ష్యంగా ఉంచింది.

Q 14: STEM రంగంలో మహిళల పాల్గొనటాన్ని పెంచే కార్యక్రమం ఏది?

- (a) INSPIRE ప్రోగ్రాం
- (b) KIRAN స్కీమ్
- (c) SATHI ఇనిషియేటివ్
- (d) SPARC ఇనిషియేటివ్

Technology Missions, Policies, and Applications - National S&T Policy

Ans: (b) KIRAN స్కీమ్

వివరణ: KIRAN (Knowledge Involvement in Research Advancement through Nurturing) మహిళల STEM రంగాల్లో పురోగతికి ప్రత్యేకంగా రూపొందించబడింది.

Q 15: "మేక్ ఇన్ ఇండియా" కార్యక్రమం గురించి కింది ప్రకటనలను పరిశీలించండి:

I: ఇది దేశీయ తయారీని ప్రోత్సహిస్తుంది.

II: ఇది రక్షణ రంగానికి మాత్రమే పరిమితమైంది.

III: ఇది పునరుత్పాదక శక్తి సాంకేతికతలపై దృష్టి సారిస్తుంది.

సరైన ఎంపికను ఎంచుకోండి:

- (a) I మాత్రమే
- (b) I మరియు III మాత్రమే
- (c) II మరియు III మాత్రమే
- (d) I, II, మరియు III

Ans: (b) I మరియు III మాత్రమే

వివరణ: "మేక్ ఇన్ ఇండియా" వివిధ రంగాలను, ముఖ్యంగా పునరుత్పాదక శక్తి వంటి వాటిని ప్రోత్సహిస్తూ, దేశీయ తయారీ అభివృద్ధికి తోడ్పడుతుంది.

Q 16: కింది రంగాలను వాటి అనుకూల కార్యక్రమాలతో అనుసంధానించండి:

రంగం

పథకం

A. పునరుత్పాదక శక్తి	1. నేషనల్ సోలార్ మిషన్
B. బయోటెక్నాలజీ	2. నేషనల్ బయోటెక్ డెవలప్‌మెంట్ స్ట్రాటజీ
C. అంతరిక్ష పరిశోధన	3. గగనయాన్ మిషన్

సరైన కోడ్‌ను ఎంచుకోండి:

- (a) A-2, B-3, C-1
- (b) A-3, B-1, C-2
- (c) A-1, B-2, C-3
- (d) A-1, B-3, C-2

Ans: (c) A-1, B-2, C-3

వివరణ: ప్రతి రంగం సంబంధిత కార్యక్రమానికి సరైన విధంగా అనుసంధానించబడింది

Q 17: R&D పై GDP లో 2% వ్యయాన్ని సాధించడమే లక్ష్యంగా ఉన్న విధానం ఏది?

- (a) జాతీయ విద్యా విధానం
- (b) జాతీయ శాస్త్ర మరియు సాంకేతిక విధానం

- (c) అటల్ ఇన్స్పైవేషన్ మిషన్
(d) శాస్త్ర మరియు ఇంజనీరింగ్ పరిశోధన బోర్డు

Ans: (b) జాతీయ శాస్త్ర మరియు సాంకేతిక విధానం

వివరణ: ఈ విధానం పరిశోధన మరియు అభివృద్ధి కోసం పెట్టుబడులను పెంచడం పై దృష్టి సారిస్తుంది.

Q 18: "నేషనల్ మిషన్ ఆన్ క్వంటం టెక్నాలజీస్ అండ్ అప్లికేషన్స్" పథకం లక్ష్యం ఏమిటి?

- (a) సంప్రదాయ కంప్యూటింగ్ వ్యవస్థలను ప్రోత్సహించడం
(b) అంతరిక్ష అన్వేషణ సామర్థ్యాలను పెంచడం
(c) క్వంటం కంప్యూటింగ్ మరియు క్రిస్టోగ్రఫీని అభివృద్ధి చేయడం
(d) AI ఆధారిత ఆరోగ్య సంరక్షణను మెరుగుపరచడం

Ans: (c) క్వంటం కంప్యూటింగ్ మరియు క్రిస్టోగ్రఫీని అభివృద్ధి చేయడం

వివరణ: ఈ మిషన్ వివిధ ఉపయోగాల కోసం క్వంటం సాంకేతికతను అభివృద్ధి చేయడంలో కేంద్రీకృతమైంది.

Q 19: "నేషనల్ మిషన్ ఆన్ ఇంటర్డిసిప్లినరీ సైబర్-ఫిజికల్ సిస్టమ్స్ (NM-ICPS)" ను అమలు చేయుతున్న ఏజెన్సీ ఏది?

- (a) ISRO
(b) DST
(c) DRDO
(d) నీతి ఆయోగ్

Ans: (b) DST

వివరణ: NM-ICPS పథకాన్ని డిపార్ట్మెంట్ ఆఫ్ సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ (DST) అమలు చేస్తుంది.

Q 20: జాతీయ శాస్త్ర మరియు సాంకేతిక విధానం 2020 యొక్క లక్ష్యం ఏమిటి?

- (a) R&Dలో ప్రైవేట్ రంగం భాగస్వామ్యాన్ని పెంచడం
(b) ప్రభుత్వ సంస్థలకు నిధులను తగ్గించడం
(c) అంతర్జాతీయ పరిశోధకులతో సహకారాన్ని పరిమితం చేయడం
(d) అంతరిక్ష సాంకేతికతలపై మాత్రమే దృష్టి సారించడం

Ans: (a) R&Dలో ప్రైవేట్ రంగం భాగస్వామ్యాన్ని పెంచడం

వివరణ: ఈ విధానం ప్రభుత్వ మరియు ప్రైవేట్ రంగాల మధ్య మెరుగైన ఫలితాల కోసం సహకారాన్ని ప్రోత్సహిస్తుంది.

APPSC GROUP 2
MAINS
FINAL REVISION
MCQ BATCH
START DATE: 20 JAN

APPSC
గ్రూప్ 2 2024
Mains Test series
1600+ MCQs
Test Series

Test
Prime
ALL EXAMS,
ONE SUBSCRIPTION.

తెలుగు